

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Lausunto

1 (2)

11.10.2021

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Lausuntopyyntöne 4.10.2021

Suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittaminen ja susivahinkojen estäminen (KAA 4/2020 vp)

Pohjanmaan liitto kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa saamastaan asiantuntijalausuntopyynnöstä koskien kansalaisaloitetta suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisesta ja susivahinkojen estämisestä. Pohjanmaan liiton maakuntahallitus on viime vuosien aikana ottanut useamman kerran kantaa susikannan huolestuttavaan kehitykseen läntisessä Suomessa. Pohjanmaan liitto järjesti kesäkuussa 2018 maakunnallisen susifoorumin, jossa keskusteltiin Suomen johtavien asiantuntijoiden johdolla Suomen suurpetopoliitikasta sekä susikannan tilanteesta Suomessa ja Pohjanmaalla. Susifoorumin viesti viranomaisille oli erittäin selkeä. Viranomaiset eivät ole reagoineet riittävän ripeästi ja päättäväisesti susikannassa tapahtuneisiin merkittäviin muutoksiin.

Suomen susikanta on viime vuosien aikana jatkanut voimakasta kasvuaan. Pohjanmaan susifoorumin aikaan susikannan arvioitiin oleva alle 200 sutta (165–190). Luonnonvarakeskuksen (Luke) viimeisimmän arvion mukaan Suomen susikanta oli maaliskuussa 2021 jopa yli 300 sutta (279–321). Kolmessa vuodessa kanta on kasvanut siis lähes 70 %. Luken susikannan kehitystä kuvaavan ennustemallin mukaan susien reviirien määrä todennäköisesti kasvaa edelleen. Reilusti yli puolet susien revireistä sijaitsee läntisessä Suomessa.

Pohjanmaan liitto on erityisen huolestunut siitä, että sudet ovat alkaneet tottua ihmisen toimintaan ja läsnäoloon. Susia on havaittu asuintalojen takapihoilla ja jopa maakunnan keskustaupunkien kaduilla. Aineellisia vahinkoja on jo tapahtunut, kun susien saaliksi on joutunut muun muassa metsästyskoiria, lammastilojen lampaita, ja turkistarhojen kettuja. Pohjanmaan liitto onkin peräänkuuluttanut lainsäädännön tarkistamista, jotta voidaan nopeammin ja tehokkaammin ryhtyä toimenpiteisiin, joilla estetään susien tottuminen ihmisten läsnäoloon.

Vuoden 2019 lopussa päivitetystä susikannan hoitosuunnitelmassa parannettiin susien aiheuttamiin kotieläin- ja koiravahinkojen korvaamiseen liittyviä ehtoja, mutta akuutteihin vaaratilanteisiin liittyvään byrokraatiaan ei hoitosuunnitelman päivitys tuonut helpotusta. Pohjanmaan liiton mielestä nyt olisikin syytä suunnata toimenpiteitä ongelman syihin, eikä pelkästään seurauksiin. Pohjanmaan liitto allekirjoittaaakin kansalaisaloitteen tavoitteet turvata maaseudulla asuminen, ihmisten ja kotieläinten turvallisuus sekä elinkeinon harjoittaminen. Ottaen huomioon Suomen susikannan

voimakkaan kasvun viime vuosien aikana, Pohjanmaan liitto kannattaa suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittamista heti kun susikanta on saavuttanut suotuisan suojelutason.

Susikannan suotuisan suojelutason viitearvoja määritellään vihdoin Luken koordinoimassa kaksivuotisessa hankkeessa. Työ tehdään tieteellisin menetelmin ekologisen tutkimuksen pohjalta. Pohjanmaan liitto onkin hieman huolestunut siitä, ettei kyseisessä hankkeessa huomioida susikysymykseen liittyvää vahvaa yhteiskunnallista näkökulmaa. Hankkeen väliraportin julkaisemisen yhteydessä syyskuussa 2021 ei annettu vielä selkeää vastausta siihen, onko suotuisaa suojelutasoa saavutettu, mutta yksinomaan geneettisestä näkökulmasta asiaa tarkasteltaessa Suomen susikanta on Luken mukaan tällä hetkellä pienempi kuin geneettisesti pienin elinvoimainen populaatio, eikä siltä osin olisi suotuisalla tasolla. Pohjanmaan liitto pelkääkin, että kyseisen suojelutason viitearvot asetetaan niin korkealle, etteivät kannanhoidollisen metsästyksen kriteerit täyty lähivuosien aikana.

Samaan aikaan Suomen susikanta jatkaa kasvamistaan ja susia liikkuu Suomeen rajojen yli sekä idästä että lännestä. Päivitetyssä susikannan hoitosuunnitelmassa tuodaankin esille, että susikannan suotuisan suojelutason saavuttaminen yksinomaan Suomen rajojen sisällä ilman, että kannan yhteyksiä toisiin populaatioihin (esim. Skandinavian sekä Luoteis-Venäjän susikannat) ei ole varmistettu ja huomioitu, ei voida ajatella olevan kokonaiskestävä ratkaisu. Käytännössä se tarkoittaisi niin suurta susikantaa, että se yhdessä muiden suurpetokantojen kanssa johtaisi sekä sosiaalisesti että taloudellisesti, mutta myös ekologisesti kestävämpään tilanteeseen.

Pohjanmaan liitto esittääkin, että lopullisia suotuisan suojelutason viitearvoja määriteltäessä huomioidaan voimakkaasti kasvavaan susikantaan liittyvät yhteiskunnalliset näkökulmat (esim. maaseudun asukkaiden turvattomuus ja susien aiheuttamat taloudelliset vahingot) ja tarkastellaan kohdealueena yhtä maata laajempaa aluetta. Pohjanmaan liitto korostaa ripeiden konkreettisten toimenpiteiden merkitystä, jotta ihmiset eivät menettäisi täysin luottamustaan viranomaisien toimintaan. Myös kansalliseen lainsäädäntöön (esim. poliisilaki) on mahdollista tehdä muutoksia, jotka antavat alueellisille viranomaisille paremmat mahdollisuudet reagoida uhkaaviin tilanteisiin nykyistä nopeammin ja tehokkaammin.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Kaj Suomela
maakuntajohtaja

Kimmo Riusala
aluekehitysasiantuntija